

Financiële consequenties externe inhuur:

Kostensoort: n.v.t.
Bedrag: n.v.t.

Financiële consequenties opdracht/uitbesteding:

Kostensoort: n.v.t.
Bedrag: n.v.t.

Gedeputeerde
belast met

behandeling: drs. J.M.M. Polman

Vergadering PS: 14 juli 2023

Nr:

Agenda nr:

Vergadering GS: n.v.t.

Nr: n.v.t.

Onderwerp: Wijziging reglement van Orde Provinciale Staten van Zeeland 2021

Aan de Provinciale Staten van Zeeland

Samenvatting:

Voorgesteld wordt het reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van provinciale staten van Zeeland 2021 te wijzigen. Een deel van de wijzigingsvoorstellen komt voort uit de werkzaamheden van de werkgroep RvO. Voor een ander deel betreft het technische wijzigingen als gevolg van de *wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur* die sinds begin 2023 van kracht is.

Wat willen we bereiken?

Het RvO van provinciale staten dient de werkzaamheden te ondersteunen, daarvoor moet het een levend document zijn dat regelmatig geactualiseerd wordt zodat het aan blijft sluiten bij ontwikkeling in wet- en regelgeving en het dient mee te veranderen wanneer de werkwijzen van provinciale staten in de praktijk in gebruik veranderen.

Aanleiding

Eind 2021 is het huidige RvO vastgesteld door provinciale staten. Bij de behandeling van dat voorstel is geconstateerd dat er nog een aantal punten verder uitgewerkt dient te worden. Daarnaast is de *wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur* inmiddels in werking getreden. Hiermee wijzigen bepalingen over geheimhouding en beslotenheid van vergaderingen.

Voorgestelde wijzigingen in het reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van provinciale staten naar aanleiding van de werkgroep RvO

Aanwijzen van een waarnemend voorzitter

Het wettelijk kader voor het aanwijzen van een waarnemend voorzitter is te vinden in artikel 75 Provinciewet. Hierin staat dat het voorzitterschap van provinciale staten bij verhindering of ontstentenis van de commissaris wordt waargenomen door het langstzittende lid van provinciale staten. Wanneer meerdere leden van provinciale staten even lang zitting hebben, dan vindt de waarneming van het voorzitterschap plaats door het oudste lid in jaren. In de laatste zin van het artikel lezen we dat: provinciale staten een ander lid van provinciale staten met de waarneming van het voorzitterschap kunnen belasten.

Mochten PS wensen in de toekomst een ander dan het langstzittende lid met de waarneming te belasten, dan worden teruggevallen op de wettelijke bepalingen. Een specifieke regeling in het RvO hoeft hier niet voor getroffen te worden. Ter verduidelijking van de positie van PS in deze wordt voorgesteld om de volgende leden bij artikel 2 Voorzitter op te nemen.

VOORSTEL

Artikel 2 Voorzitter

- f. Het voorzitterschap van provinciale staten wordt bij verhindering of ontstentenis van de commissaris waargenomen door het langstzittende lid van provinciale staten.
- g. Indien meer leden van provinciale staten even lang zitting hebben, dan vindt de waarneming van het voorzitterschap plaats door het oudste lid in jaren van hen.
- h. Provinciale staten kunnen een ander lid van provinciale staten met de waarneming van het voorzitterschap belasten.

Centraal stemmoment verwerken (veranderende werkwijze; evaluatie)

In maart 2019 werd in lijn met het advies "veranderende werkwijzen" door PS besloten om de stemmingen op een centraal moment in de vergaderingen plaats te laten vinden. De gedachte om de stemmingen aan het eind van de vergaderingen op één moment te laten plaatsvinden, had tot doel de vergaderingen levendiger te maken en partijen meer tijd voor overleg te bieden. Eventuele schorsingen voor het bespreken van moties en amendementen konden zoveel mogelijk worden voorkomen. Door op één vast moment te stemmen, kunnen de leden van provinciale staten de zaal ook even verlaten voor informeel overleg.

Uit de evaluatie van deze manier van stemmen -*besproken in het presidium van 9 mei 2022*- blijkt een meerderheid van statenleden voor het bestendigen van deze werkwijze. Als uitwerking hiervan wordt het RvO van PS gewijzigd zodat het voorziet in een centraal stemmoment na afloop van de beraadslagingen over de verschillende agendapunten.

Voorgesteld wordt om hiervoor de volgende tekst in het ontwerp RvO PS 2023 op te nemen:

VOORSTEL

Paragraaf 3 Procedures bij stemmingen Artikel 28 Beslissing

1. De voorzitter stelt op een vast moment de stemming aan de orde van de onderwerpen en voorstellen waarvan de beraadslaging voorafgaand aan het moment van stemming is gesloten.
2. In afwijking van het eerste lid kan, indien het actuele moties betreft of indien uitstel van stemming naar het oordeel van de voorzitter of provinciale staten niet wenselijk is, de voorzitter besluiten dat meteen na afloop van de beraadslaging over een voorstel wordt gestemd.
3. Nadat de beraadslagingen over alle onderwerpen op de agenda zijn gesloten, vindt per voorstel stemming plaats. Hierbij wordt eerst gestemd over amendementen waarna de stemming plaats vindt over het voorstel zoals het dan luidt in zijn geheel, tenzij geen stemming wordt gevraagd.
4. Voordat de stemming over het voorstel in zijn geheel plaatsvindt, formuleert de voorzitter het voorstel over de te nemen eindbeslissing.
5. Na het sluiten van de beraadslagingen en voordat provinciale staten tot stemming overgaan, heeft ieder lid het recht een stemverklaring af te leggen.
6. De voorzitter maakt de uitslag van een stemming terstond bekend.

Stemmen met elektronische hulpmiddelen

In 2020 en 2021 is in de staten van Zeeland ervaring opgedaan met elektronisch stemmen. In de zomer van 2022 is de technische installatie in de statenzaal vervangen, waarmee er een vaste voorziening voor elektronisch stemmen is gekomen. Om de werkwijze hieromtrent te regelen zal een aantal bepalingen in het RvO van provinciale staten moeten worden opgenomen.

De werkgroep adviseert verder in de bepalingen op te nemen hoe de keuze voor een wijze van stemming tot stand komt en aan te geven tot op welk moment en op welke wijze een lid een eventuele vergissing nog kan herstellen.

VOORSTEL

Artikel 29 Algemene bepalingen over stemming gewijzigd

3. Indien door een of meer leden stemming wordt gevraagd, doet de voorzitter daarvan mededeling. De stemming vindt plaats met de elektronische stemapparatuur. Indien deze apparatuur om technische redenen niet in werking gesteld kan worden, vindt de stemming plaats door het opsteken van de hand. (vervangt het derde lid)
4. Een vergissing kan worden rechtgezet totdat de voorzitter de elektronisch stemming heeft gesloten. Na sluiting van de stemming kan een lid om aantekening van vergissing vragen, dit heeft geen invloed op de uitslag van de stemming. [Nieuw]
5. Indien een statenlid bij een stemming met handopsteken zich heeft vergist kan het statenlid, na het bekendmaken van de uitslag door de voorzitter, aantekening vragen van zijn vergissing. Dit heeft geen invloed op de uitslag van de stemming. [Nieuw]

De leden vier tot en met negen worden omgenummerd naar zes tot elf. Oud lid tien vervalt.

AANPASSINGEN TEN GEVOLGE VAN WETTELIJKE WIJZIGINGEN

Wijzigingen naar aanleiding van de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur

Aan de overige commissies genoemd in het RvO 2021 onder artikel 5 dient nog te worden toegevoegd de commissie Integriteit en eventueel de commissie organisatorische en bestuurlijke zaken rond de rekenkamer Zeeland.

Artikel 5 Bestuurs- en andere commissies van provinciale staten

- d. de commissie organisatorische en bestuurlijke zaken rekenkamer Zeeland;
- e. de commissie Integriteit

Toelichting: de commissie organisatorische en bestuurlijke zaken rekenkamer Zeeland wordt formeel ingesteld door PS. De commissie Integriteit was al in 2015 ingesteld maar niet opgenomen in het RvO PS.

Technische wijzigingen RvO PS en de statencommissies in gevolge de wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur

Op 1 januari 2023 trad de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur in werking, met uitzondering van het onderdeel geheimhouding, dat onderdeel werd op 1 april 2023 van kracht. Hiermee wijzigt de Provinciewet op verschillende onderdelen die relevant zijn voor de reglementen van orde van PS en de statencommissies.

Artikel 28 van de Provinciewet is uitgebreid in die zin dat leden die een direct en/of middellijk belang hebben bij een onderwerp zich nu ook dienen te onthouden van deelname aan de beraadslagingen over dit onderwerp.

De bepalingen over geheimhouding zijn in de provinciewet nu ondergebracht in één centraal hoofdstuk, te weten Va Geheimhouding. Als gevolg hiervan is een technische (redactionele) aanpassing noodzakelijk van de artikelen 11, 13 RvO PS waarin verwezen wordt naar een wetsartikel dat is komen te vervallen. Ook dient hoofdstuk 5 van het RvO van PS “*Besloten vergadering*” aangepast te worden aan de nieuwe bepalingen.

De nieuwe tekst van de genoemde artikelen komt te luiden:

Artikel 11 Oproep

2. De voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken, met uitzondering van de informatie waarop een verplichting tot geheimhouding rust op grond van de bepalingen in hoofdstuk Va Provinciewet, worden tegelijkertijd met de schriftelijke oproep aan de leden van provinciale staten verzonden.

Toelichting: bepalingen omtrent geheimhouding zijn in een nieuw centraal hoofdstuk onder gebracht.

Artikel 13 Ter inzage leggen van stukken

2. Wanneer op informatie geheimhouding is opgelegd krachtens hoofdstuk Va van de Provinciewet, blijven deze stukken in afwijking van het eerste lid, onder berusting van de statengriffier en verleent de statengriffier de leden van provinciale staten digitaal inzage.

Toelichting: bepalingen omtrent geheimhouding zijn in een nieuw centraal hoofdstuk onder gebracht.

Artikel 25 Beraadslagingen

Toevoegen het derde lid:

3. Een lid van provinciale staten neemt geen deel aan de beraadslaging over: een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken.

Toelichting: artikel 28 van de Provinciewet is uitgebreid in met de bepaling dat een lid zich niet alleen dient te onthouden van stemming maar ook van deelname aan beraadslagingen wanneer er een eigen belang is of een waarbij deze persoon is betrokken als statutair vertegenwoordiger.

Artikel 49 Besloten vergadering

1. De voorzitter, dan wel één tiende van de leden die de presentielijst hebben getekend kunnen besluiten de deuren te sluiten.

Artikel 50 Geheimhouding

Indien de vergadering achter gesloten deuren plaatsvindt, geldt een verplichting tot geheimhouding omtrent informatie die in die vergadering ter kennis van de aanwezigen komt. De verplichting duurt voort, totdat provinciale staten haar opheffen.

Toelichting: geheimhouding hoeft niet meer specifiek te worden opgelegd in een besloten vergadering. Geheimhouding kan wel worden opgeheven voor het einde van de vergadering.

Artikel 51 Videoverslag en besluitenlijst

1. Indien PS in een besloten vergadering de geheimhouding niet hebben opgeheven ten aanzien van het besprokene, wordt de besluitenlijst van een besloten vergadering niet gepubliceerd, maar uitsluitend voor de statenleden digitaal ter inzage gelegd. Ook het bijbehorende videoverslag wordt in dit geval niet openbaar gemaakt.
2. De besluitenlijst wordt zo spoedig mogelijk in een besloten vergadering ter vaststelling aangeboden. Tijdens deze vergadering nemen provinciale staten een besluit over het al dan niet openbaar maken van het videoverslag en de besluitenlijst. De vastgestelde besluitenlijst wordt door de voorzitter en de statengriffier ondertekend.

Toelichting: in het verleden moest actief beslist worden geheimhouding op te leggen in een besloten vergadering. Met de wetswijziging van april 2023 is er sprake van de plicht tot geheimhouding tenzij de staten dit opheffen.

Artikel 52 Opheffing geheimhouding

Indien provinciale staten op grond van artikel 86, vierde lid Provinciewet voornemens zijn de geheimhouding op te heffen wordt, indien daarom wordt verzocht door het orgaan dat geheimhouding heeft opgelegd, daarover in een besloten statenvergadering met het desbetreffende orgaan overleg gevoerd.

Toelichting: dit is een technische, redactionele wijziging. Artikel 25 Provinciewet is vervallen, er wordt nu verwezen naar artikel 86 in het nieuwe hoofdstuk Va Geheimhouding.

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit.

het presidium van Provinciale Staten van Zeeland,

drs. J.M.M. Polman, voorzitter

drs. F.J. van Houwelingen MPA, statengriffier

Onderwerp: Wijziging reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van provinciale staten van Zeeland 2021

Ontwerpbesluit

De staten der provincie Zeeland,
gelezen het voorstel van het presidium d.d. 3 juli 2023

gelet op artikel 16 en 143 van de Provinciewet,

besluiten:

ARTIKEL I Actualisatie

Het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van provinciale staten van Zeeland 2021 wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 2 worden de leden f, g en h toegevoegd, luidende:

- f. Het voorzitterschap van provinciale staten wordt bij verhindering of ontstentenis van de commissaris waargenomen door het langstzittende lid van provinciale staten.
- g. Indien meer leden van provinciale staten even lang zitting hebben, dan vindt de waarneming van het voorzitterschap plaats door het oudste lid in jaren van hen.
- h. Provinciale staten kunnen een ander lid van provinciale staten met de waarneming van het voorzitterschap belasten.

B

In artikel 5, tweede lid worden de onderdelen d en e toegevoegd, luidende:

- d. de commissie organisatorische en bestuurlijke zaken rekenkamer Zeeland;
- e. de commissie Integriteit.

C

Artikel 28 komt te luiden:

1. De voorzitter stelt op een vast moment de stemming aan de orde van de onderwerpen en voorstellen waarvan de beraadslaging voorafgaand aan het moment van stemming is gesloten.
2. In afwijking van het eerste lid kan, indien het actuele moties betreft of indien uitstel van stemming naar het oordeel van de voorzitter of provinciale staten niet wenselijk is, de voorzitter besluiten dat meteen na afloop van de beraadslaging over een voorstel wordt gestemd.
3. Nadat de beraadslagingen over alle onderwerpen op de agenda zijn gesloten, vindt per voorstel stemming plaats. Hierbij wordt eerst gestemd over amendementen waarna de stemming plaats vindt over het voorstel zoals het dan luidt in zijn geheel, tenzij geen stemming wordt gevraagd.
4. Voordat de stemming over het voorstel in zijn geheel plaatsvindt, formuleert de voorzitter het voorstel over de te nemen eindbeslissing.
5. Na het sluiten van de beraadslagingen en voordat provinciale staten tot stemming overgaan, heeft ieder lid het recht een stemverklaring af te leggen.
6. De voorzitter maakt de uitslag van een stemming terstond bekend.

D

In artikel 29 worden de leden vier tot en met negen genummerd zes tot en met elf.

Lid 10 van het artikel komt te vervallen.

Het derde lid wijzigt en er worden twee nieuwe leden vier en vijf ingevoegd, die luiden:

3. Indien door een of meer leden stemming wordt gevraagd, doet de voorzitter daarvan mededeling. De stemming vindt plaats met de elektronische stemapparatuur. Indien deze apparatuur om technische redenen niet in werking gesteld kan worden, vindt de stemming plaats door het opsteken van de hand.
4. Een vergissing kan worden rechtgezet totdat de voorzitter de elektronisch stemming heeft gesloten. Na sluiting van de stemming kan een lid om aantekening van vergissing vragen, dit heeft geen invloed op de uitslag van de stemming.
5. Indien een statenlid bij een stemming met handopsteken zich heeft vergist kan het statenlid, na het bekendmaken van de uitslag door de voorzitter, aantekening vragen van zijn vergissing. Dit heeft geen invloed op de uitslag van de stemming

ARTIKEL II Wijzigingen naar aanleiding van de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur en overige technische wijzigingen

A

Artikel 11, tweede lid komt als volgt te luiden:

2. De voorlopige agenda en de daarbij behorende stukken, met uitzondering van de informatie waarop een verplichting tot geheimhouding rust op grond van de bepalingen in hoofdstuk Va. Provinciewet worden tegelijkertijd met de schriftelijke oproep aan de leden van provinciale staten verzonden.

B

Artikel 13, tweede lid komt als volgt te luiden:

2. Wanneer op informatie geheimhouding is opgelegd krachtens hoofdstuk Va van de Provinciewet, blijft deze informatie in afwijking van het eerste lid, onder berusting van de statengriffier en verleent de statengriffier de leden van provinciale staten digitaal inzage.

C

Aan artikel 25, wordt een derde lid toegevoegd dat als volgt komt te luiden:

3. Een lid van provinciale staten neemt niet deel aan de beraadslaging over: een aangelegenheid die hem rechtstreeks of middellijk persoonlijk aangaat of waarbij hij als vertegenwoordiger is betrokken.

D

In artikel 49, eerste lid wordt toegevoegd de woorden “die de presentielijst hebben getekend” zodat het artikel komt te luiden:

1. De voorzitter, dan wel één tiende van de leden die de presentielijst hebben getekend kunnen besluiten de deuren te sluiten.

E

Artikel 50 komt als volgt te luiden:

Indien de vergadering achter gesloten deuren plaatsvindt, geldt een verplichting tot geheimhouding omtrent informatie die in die vergadering ter kennis van de aanwezigen komt. De verplichting duurt voort, totdat provinciale staten haar opheffen.

F

In artikel 51, eerste lid wordt: “geheimhouding hebben opgelegd” vervangen door “de geheimhouding niet hebben opgeheven”.

G

In artikel 52, wordt “van artikel 25, derde en vierde lid, artikel 55, tweede en derde lid, of artikel 91, tweede lid, van de Provinciewet” vervangen door “artikel 86, vierde lid Provinciewet”.

ARTIKEL III

De wijzigingen van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten van Zeeland 2021 treden in werking met ingang van de dag na publicatie in het Provinciaal Blad